

Voorblad

Vergadering Monitoringscomité EMFAF

Datum vergadering: 30 november 2023

Inhoud

Agenda	2
Voortgang opengestelde regelingen	4
Evaluatieplan EMFAF	6

agenda

Omschrijving	Agenda Monitoringcomité EMFAF
Voorzitter	
Notulist	
Vergaderdatum en -tijd	30 november 2023, 11.00 uur - 13.00 uur
Locatie	

Vergaderpunten

1. Opening
2. Vaststelling agenda
3. Mededelingen
4. Verslag vorige vergadering d.d. 1 februari 2023
5. Actiepunten
6. Presentatie uiteenzetting financiën Programma EMFAF
7. Terugkoppeling van het overleg met de visserij- en aquacultuursector over de criteria van de aangekondigde innovatieregelingen
8. Stand van zaken EMFAF
 - a. Voortgang Programma
 - b. Voortgang opengestelde regelingen (bijlage III)
 - c. Communicatie
 - d. Acties van strategisch belang
9. Goedkeuring evaluatieplan
10. Aanbevelingen vanuit het MC
11. Jaarlijkse rapportage over toepassing en compliance met de horizontale randvoorwaarden
12. Rondvraag
13. Vaststellen datum volgende vergadering
14. Sluiting

Actiepuntenlijst

Nummer	actie	Door	status
20230201.1	De leden van het Monitoringcomité (MC) sturen de naam van hun plaatsvervaarders nogmaals door naar de beheerautoriteit.	Alle leden	Nogmaals aandacht voor vragen.
20230201.2	Terugkoppeling over mogelijke afzetbevorderingsregelingen onder het EMFAF	BA	Kan niet, motie Wassenberg
20230201.3	De beheerautoriteit zoekt uit wat opgenomen kan worden over de definitie van belangenconflict en legt het reglement van orde vervolgens schriftelijk ter goedkeuring voor aan het MC EMFAF.	BA	Het reglement van orde is vastgesteld
20230201.4	De selectiecriteria aquacultuur worden nader besproken met het MC	BA	Is gebeurd en vastgesteld
20230201.5	Presentatie over de verschillende financieringsbehoeften inclusief gemaakte keuzes in het programma	BA	Staat op de agenda
20230201.6	De selectiecriteria glas- en pootaal nogmaals voorleggen	BA	Is vastgesteld
20230201.7	Doorvoeren kleine wijzigingen in de profielschets adviescommissie	BA	Is doorgevoerd

Bijlage III: Voortgang opengestelde regelingen

Regeling voor investeren in mosselzaadinvanginstallaties (MZI)	
Specifieke doelstelling	SD 2.1: de bevordering van duurzame aquacultuur
Beschikbaar budget	€ 2.000.000
Aantal aanvragers	38 mosselvisser
Verleend budget	€ 2.139.106 (70% EU/30% Nationaal)
Vastgestelde subsidies	9
Uitbetaald budget	€ 466.959
Website	Investeren in mosselzaadinvanginstallaties (MZI) (rvo.nl)

Regeling voor installaties voor lagere stikstofuitstoot garnalenvissers	
Specifieke doelstelling	1.1: het versterken duurzame visserij
Beschikbaar budget	€ 10.600.000
Aantal aanvragers	132 vissersvaartuigen (tot eind augustus)
Verleend budget	€ 5.473.121 (70% EU/30% Nationaal)
Vastgestelde subsidies	1
Uitbetaald budget	€ 51.000
Website	Installaties voor lagere stikstofuitstoot garnalenvissers (rvo.nl)

Evaluatieplan EMFAF

Fondsperiode 2021 - 2027

Inhoud

Definities.....	4
1. Beschrijving en Doelstellingen.....	5
Juridische grondslag	6
Evaluatieplan	6
Stuurgroep.....	7
2. Organisatie en coördinatie-aspecten	9
Belangrijkste organen, hun verantwoordelijkheden en coördinatiemechanismen.....	9
3. Technische Aspecten van de Evaluaties	14
4. De jaarlijkse prestatiebeoordeling van het programma	16
Toepassen conclusies eindevaluatie	16

The Gestor:	Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, departement Natuur en Visserij
Processed by:	
Date of approval:
Approved by:	

Definities

Definities Evaluatieplan EMFAF:

- BA: Beheer Autoriteit;
- Beleid: inspanningen van de overheid om met de inzet van mensen, middelen en tijd maatregelen uit te voeren om afgesproken doelstellingen te realiseren. Beleid als bedoeld in dit evaluatieplan gaat over één of meerdere beleidsinstrumenten;
- (Beleids)thema: een inhoudelijk logisch en herkenbaar samenhangend beleidsterrein;
- DG MARE: Directoraat-Generaal voor Maritieme Zaken en Visserij (Directorate-General for Maritime Affairs and Fisheries);
- Doeltreffendheid van beleid: de mate waarin de beleidsdoelstellingen gerealiseerd worden dankzij het ingezette beleid en met zo min mogelijk ongewenste neveneffecten;
- EBS: Europese Biodiversiteitsstrategie;
- EGD: Europese Green Deal;
- EMFAF: Europees Fonds voor Maritieme Zaken, Visserij en Aquacultuur (European Maritime Fisheries and Aquaculture Fund).
- Evaluatieonderzoek: onderzoek dat inzicht geeft in (voorwaarden voor) doeltreffendheid en doelmatigheid van beleid. Evaluatieonderzoek kan zowel ex ante, ex durante als ex post worden uitgevoerd;
- EP: Evaluatieplan;
- F2F: 'van boer tot bord'-strategie (Farm to Fork strategy);
- GMB: Europees Geïntegreerd Maritiem Beleid;
- GVB: Gemeenschappelijk Visserijbeleid;
- LNV: Het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit;
- MKR: Europese Kaderrichtlijn Mariene Strategie;
- MNSPA: Meerjarig Nationaal Strategisch Plan Aquacultuur;
- MZI: Mosselzaadinvanginstallaties
- NZA: Noordzeeakkoord
- Periodieke rapportage over doeltreffendheid en doelmatigheid (hierna: periodieke rapportage): een vier- tot zeven jaarlijkse rapportage over een (beleids)thema op de SEA waarin de in de rapportageperiode opgedane inzichten in de (voorwaarden voor) doeltreffendheid en doelmatigheid worden samengebracht.

1. Beschrijving en Doelstellingen

Nederland heeft het nationaal EMFAF-programma (European Maritime Fisheries and Aquaculture Fund) opgesteld waarin de doelen van de inzet van het fonds in Nederland uiteengezet zijn. Om de kwaliteit van het ontwerp en de uitvoering van het EMFAF-programma te verbeteren, stelt Nederland een evaluatieplan op, conform Artikel 44 (5) van de verordening gemeenschappelijke bepalingen (EU verordening 2021/1060).

Lidstaat Nederland voert het EMFAF uit in gedeeld beheer met de Europese Commissie. Hierbij is de Minister van LNV aangewezen als beheerautoriteit. Het EMFAF draagt bij tot de uitvoering van het Gemeenschappelijk Visserij Beleid (GVB) en van het maritiem beleid.

Het Nederlandse EMFAF-programma voor de periode 2021-2027 richt zich op vier hoofdthema's:

- **Innovatie Kottervisserij**

Het fonds wordt ingezet om innovatie in de kottervisserij tot uitvoering te brengen. Het gaat om een ontwikkeling naar een visserij met minder bodemberoering, minder ongewenste bijvangst en minder afval en uitstoot van broeikasgassen.

- **Uitvoering verplichtingen GVB**

In lijn met de EMFAF-verordening wordt met het EMFAF ingezet op de uitvoering van het GVB, oftewel de wettelijke verplichtingen voor datacollectie en visserijcontrole en -handhaving. Datacollectie betreft de Europese verplichting om data over visbestanden te verzamelen. Om te blijven voldoen aan het EU-controleregime is het noodzakelijk om te investeren in de ontwikkeling en aanschaf van hard- en software voor digitale controles en vangstregistraties.

- **Natuur**

Het EMFAF heeft tot doel bij te dragen aan het Noordzeeakkoord (NZA) en de implementatie van de Europese Kaderrichtlijn Mariene Strategie (MKR). Het NZA is een pakket aan maatregelen om een duurzaam gebruik van de Noordzee in de toekomst te bewerkstelligen. Concreet komt dit neer op meer natuurbescherming, een meer duurzame visserij en meer windparken op zee. De MKR heeft tot doel het beschermen en herstellen van de Europese zeeën en oceanen en duurzaam gebruik te bevorderen.

- **Aquacultuur en verwerkende keten**

Hieronder vallen rendementsverbetering en verduurzaming door het stimuleren van innovatie. Hierbij wordt voortgeborduurd op het Meerjarig Nationaal Strategisch Plan Aquacultuur (MNSPA) en het onlangs gesloten Mosselconvenant en Mosselzaadinstallaties (MZI). Tevens zullen middelen vrij worden gemaakt om de verwerkende keten te steunen. Dit omvat zowel de visserij- als de aquacultuursector. Door innovaties en investeringen te stimuleren wordt getracht de versterking van de keten te bewerkstellen.

Doelgroep fonds

Het EMFAF kent meerdere doelgroepen, er worden zowel overheidsopdrachten als subsidies verstrekt. Enerzijds zijn overheidspartijen de doelgroep, zoals bijvoorbeeld de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) en Rijkswaterstaat via de overheidsopdrachten. Anderzijds zijn, in het geval van subsidies, bedrijven, NGO's en kennisinstellingen de doelgroep. Visserijondernemingen zijn hierbij zelden zelf de aanvragers, veelal loopt dit via vertegenwoordigers.

Kenmerken fonds

In het EMFAF-programma zijn EU Prioriteiten verwerkt. Hoeveel steun begunstigden kunnen krijgen is afhankelijk van o.a. het budget beschikbaar voor elke Prioriteit en afhankelijk per regeling. In het EMFAF-programma (2021 tot en met 2027) staat aan welke projecten en investeringen Nederland subsidie wil verstrekken. Er wordt verwacht dat regelingen uit het fonds hebben bijgedragen aan de Prioriteiten uit het programma. Dit omdat opgestelde instrumenten (subsidies en/of overheidsopdrachten) niet uitgevoerd hadden kunnen worden, mochten ze in strijd zijn geweest met het fonds.

Juridische grondslag

Op zowel Europees als nationaal niveau zijn er verschillende richtlijnen waaraan een goede evaluatie moet voldoen. Vanuit de Europese context moet er rekening gehouden worden met de volgende richtlijnen:

- *EMFAF-Verordening (EU) 2021/1139* (Europees Fonds voor Maritieme Zaken, Visserij en Aquacultuur)
 - *Het EMFAF verwijst naar Verordening (EU) 2021/1060 en beschrijft dat de verordening bepalingen bepaalt inzake randvoorwaarden, evaluatie van de prestaties en regelingen voor monitoring, verslaglegging en evaluatie. Artikel 38, 46 en 57 geven meer informatie over de evaluaties besproken in dit evaluatieplan.*
- *CPR-Verordening (EU) 2021/1060* (De *Common Provisions Regulation (CPR)* - verordening gemeenschappelijke bepalingen)
 - De CPR is een EU-verordening 2021/1060 die de algemene regels vaststelt voor het beheer van meerdere EU-fondsen in verschillende beleidsgebieden, waaronder het Europees Fonds voor het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur. Het bepaalt de voorwaarden voor financiering, monitoring en evaluatie van programma's en projecten. De CPR bepaalt dat de geplande evaluaties zich moeten richten op het onderzoeken van onder meer de doeltreffendheid, doelmatigheid, relevantie, coherentie en toegevoegde waarde van de EU-steun, van de activiteiten die onder het fonds vallen, evenals ander relevante criteria, zoals duurzaamheid, inclusiviteit, non-discriminatie enz.

Vanuit de nationale context moet er worden voldaan aan Comptabiliteitswet 3.1. (CW 3.1.).

- CW 3.1. voorziet de Rijksoverheid van richtlijnen waaraan evaluaties moeten voldoen. Het richt zich op het in kaart brengen van de doeltreffendheid en doelmatigheid van het gevoerde beleid en de uitvoering van overheidsprogramma's. Deze evaluaties zijn bedoeld om inzicht te geven in de resultaten van overheidsbeleid en om aanbevelingen te doen voor mogelijke verbeteringen. In de regeling periodiek evaluatieonderzoek worden de kaders waaraan deze evaluaties volgens de CW 3.1. moeten voldoen.

Evaluatieplan

In overeenstemming met artikel 44(5) van de CPR-Verordening (EU) 2021/1060 is elke lidstaat verplicht om evaluaties te verrichten ten einde de kwaliteit van het Programma te verbeteren. Hiertoe moet een evaluatieplan worden opgesteld, dat goedgekeurd wordt door het EMFAF Monitoringcomité. Het doel van het evaluatieplan is om relevante en geschikte evaluaties uit te voeren die bijdragen aan de implementatie en uitvoering van het EMFAF. Tevens kunnen de *lessons learned* ingezet worden bij de opzet van een nieuw fonds. Daarnaast kunnen de *lessons learned* ook al een bijdrage leveren aan het huidige fonds en bij het vergroten van de effecten van de doelen beschreven in Het Programma; (1) de verdere verduurzaming en flexibilisering van de visserijvloot door innovatie, (2) het leveren van een bijdrage aan natuuronderzoek- en behoud, (3) het behouden van de aquacultuurproductie en (4) het waarborgen dat Nederland haar verplichtingen uit het GVB op het gebied van datacollectie en controle- en handhaving nakomt.

Het evaluatieplan is een middel om ervoor te zorgen dat de informatie, bijbehorende data en middelen beschikbaar zijn voor een effectieve evaluatie. Mochten er wijzigingen aangebracht worden aan het EMFAF evaluatieplan, dan zullen deze wijzigingen ter goedkeuring voorgelegd worden aan het EMFAF Monitoringcomité.

Dit evaluatieplan bevat:

- Een overzicht van de geplande evaluaties inclusief toelichting op deze planning;
- Een tijdlijn van passende ex-durante en ex-post evaluaties, om inzicht te genereren in de doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid.

De Europese Commissie zal op de hoogte gesteld worden van de resultaten van de evaluaties en de evaluatieverslagen zullen worden gepubliceerd op de website van het EMFAF-programma (in lijn met Art.44(7) CPR).

Baseline study

Voorafgaand aan het fonds zal er gestart worden met een baseline study. Dankzij een nulmeting kan het effect van de genomen interventies en maatregelen gemeten worden, voorafgaand aan regelingen en subsidies die tot doel hebben bij te dragen aan innovatie en investeringen voor de sector. Als baseline wordt de S.W.O.T. analyse van het EFMZV gebruikt. Daarnaast levert RVO jaarlijks een voortgangsrapportage aan de BA. Dit zal gebruikt worden in de baseline study, en daarnaast jaarlijks gedeeld worden voorafgaand aan de Annual Performance Review. .

Type evaluatie

Gekozen is voor een kwalitatieve evaluatie met een deels kwantitatieve analyse over het aantal begunstigden en het aantal regelingen, subsidies, overheidsopdrachten etc. In deze kwalitatieve analyse zouden de resultaatindicatoren van het EMFAF, het prestatiekader en de Key Performance Indicators (KPI) gebruikt kunnen worden. Daarnaast wordt een analyse van voorgaande jaarverslagen gebruikt en zal door de RVO data beschikbaar gesteld worden.

Evaluatiemogelijkheden

1. ex-durante evaluatie van het programma met het overzicht van tot dusver behaalde doelstellingen. Uit deze bevindingen zullen lessen worden getrokken voor het huidige en het volgende fonds.
2. ex-post evaluatie van de impact van het programma met betrekking tot de bijdrage van de behaalde resultaten tot de doelstellingen van het programma (Artikel 44(2) van Verordening (EU) 2021/1060);
3. Tussentijdse evaluaties kunnen bijdragen aan de verbetering van de uitvoering van het fonds gedurende de looptijd van het fonds. Hiermee kunnen nieuwe openstellingen binnen het EMFAF mogelijk verbeterd worden.

Doelen

- het promoten van efficiënte, effectieve, relevante en samenhangende ontwerp en implementatie van het programma (Artikel 44(1) van Verordening 2021/1060);
- een bijdrage leveren aan een efficiënte, effectieve, relevante en samenhangende ontwerp van het programma (Artikel 44(1) van Verordening 2021/1060).

Stuurgroep

Dit evaluatieplan zal, voorafgaand aan het Monitoringscomité, gedeeld worden met de deelnemers van de Stuurgroep:
De heer Wondergem (LNV)
De heer Pees (LNV)

2. Organisatie en coördinatie-aspecten

Belangrijkste organen, hun verantwoordelijkheden en coördinatiemechanismen

Beheersautoriteit (BA)

Het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) is verantwoordelijk voor de uitvoering van het Programma en stelt het evaluatieplan op. De BA is verantwoordelijk voor:

- Voorbereiden, coördineren, uitvoeren en beheren van het M&E (monitorings- en evaluatie)-kader en de kwaliteit, tijdigheid en communicatie van de resultaten;
- Zorgen voor voldoende financiële middelen voor de uitvoering van de evaluaties die vermeld staan in het evaluatieplan;
- De Europese Commissie voorzien van relevante gegevens over de activiteiten van het MC (Monitoringcomité) en de evaluatieactiviteiten;
- Het bewaken van de kwaliteit van de uitvoering van het programma door middel van in het programma vastgelegde indicatoren; en
- het MC voorzien van informatie en documenten die nodig zijn om de vooruitgang van het programma te bewaken.

Andere verantwoordelijkheden van de BA zijn de evaluatiestuurgroep voorzitten, evaluaties coördineren via een evaluatiecoördinator en de samenwerking tussen de M&E-stakeholders faciliteren. Uiteindelijk zal de BA de evaluatieresultaten delen en publiceren.

Monitoringcomité (MC)

Het Monitoringcomité bestaat uit alle relevante sociaaleconomische actoren in de publieke en private sector voor de Nederlandse visserij waarin zij een adviserende en controlerende rol bekleden (Artikel 39, Verordening (EU) 2021/1060). De hoofdtak van het MC binnen dit evaluatieplan is het controleren van de vooruitgang bij het uitvoeren van evaluaties en de eventuele gevolgen van de bevindingen.

Het monitoringcomité geeft goedkeuring aan prestatieverslagen en het evaluatieplan inclusief eventuele wijzigingen daarvan. Het is mogelijk voor het MC om aanbevelingen te doen aan de BA. Daarnaast wordt het MC geraadpleegd en zal het comité advies leveren over programmawijzigingen die door de BA worden vastgesteld (Verordening (EU) 2021/1060, Artikel 49). Mochten er wijzigingen aangebracht worden aan het EMFAF evaluatieplan, dan zullen deze wijzigingen ter goedkeuring voorgelegd worden aan het EMFAF Monitoringcomité.

II: Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO)

De BA is de instantie van Nederland die verantwoordelijk is voor het beheer en de controle van de uitgaven, maar zij delegeert dit naar de Intermediaire Instelling (II), oftewel RVO, onder controle van de BA. De RVO beheert daarnaast de relevante boekhoudfuncties met betrekking tot M&E (CPR, artikel 76): het elektronisch bijhouden van alle elementen van de boekhouding, inclusief betalingsaanvragen. De RVO zal van tevoren op de hoogte gesteld worden om concrete data te delen met de BA voor de evaluaties.

Begunstigden (inclusief eindbegunstigden)

Een begunstigde is een publiek of privaat entiteit met of zonder rechtspersoonlijkheid, of een natuurlijk persoon, verantwoordelijk voor het initiëren of zowel het initiëren als het uitvoeren van operaties. De begunstigden zullen relevante informatie aanleveren aan de RVO.

Gegevensaanbieders en onderzoeksorganisaties

Een organisatie of bedrijf die gegevens verstrekt voor gebruik of verbruik door derden zoals het CBS, WCR en WMR. Zij worden vaker ingehuurd door de overheid om data te verstrekken en onderzoek te

verrichten. Relevant onderzoek, onderwerpen en data kunnen aanvulling zijn voor de evaluaties onder het EMFAF.

Evaluatie-instellingen (extern)

De extern ingehuurde evaluatie-instellingen zullen evaluatie activiteiten uitvoeren om functionele onafhankelijkheid te waarborgen. De evaluaties van het EMFAF-programma kunnen worden toevertrouwd aan interne deskundigen en externe deskundigen. Voor het merendeel van de evaluaties beschreven in het evaluatieplan zullen externe beoordelaars ingeschakeld worden. Deze externe evaluatie-instellingen zullen gecontroleerd worden door de BA. Informatie zal zowel zelf vergaard worden door de evaluatie-instelling, als aangeleverd door de II. Meer details over de datacollectie kan in hoofdstuk 3 gevonden worden.

FAMENET

Ondersteuning van DG MARE en de lidstaten bij de uitvoering en monitoring en evaluatie van de EMFAF-programma's.

Nr.	Titel van evaluatie	Onderwerp Evaluatie	Type evaluatie	EU-wetgeving gebonden	Intern/extern	Tijdljn	Verwachtte kosten	Betrokken	Opmerkingen
1.	Baseline study	Voortgangsrapportage II 2021-2023	Start evaluatie	Nee	Extern	2024, gebaseerd op data van 2021-2023	NVT	BA & II	Baseline study wordt gebruikt om een startmoment te hebben voor het uitvoeren van de evaluatie, gebaseerd op de SWOT-analyse. Daarnaast worden deze indicatoren gebruikt gedurende het gehele fonds voor een doorlopende evaluatie.
2.	Mid-term evaluatie	Evaluatie van de behaalde resultaten tot dusver.	Interim evaluatie met een of meer van de volgende evaluatie criteria (efficiëntie, relevantie, samenhang en EU-meerwaarde).	Regulation (EU) 2021/1060 of the European Parliament and of the Council, Art. 16	Extern	2024	€ 100 000	BA	De BA zal een evaluatie laten uitvoeren van de indicatoren en de vervulling van de streefwaarde van de indicatoren. Vanuit dit punt kan een schatting gemaakt worden wat er nog moet gebeuren wat betreft uitputten, betalen en declareren van het

									fonds vóór het einde van de fondperiode.
3.	Jaarlijkse evaluatie	Jaarlijkse evaluatie van de behaalde resultaten	Procesevaluatie en efficiëntie-evaluatie	Nee	Intern	2024, 2025, 2026, 2027,	0 externe kosten. Interne kosten ivm de uit te voeren datacollectie	BA en II	Jaarlijkse evaluatie waarin een overzicht van het afgelopen jaar wordt geschetst ter voorbereiding van de Annual Performance Review in de jaren dat er geen andere evaluatie gepland staat.
5.	Impactevaluatie	Analyse van de impact van het programma	Impactevaluatie van het EMFAF-programma	CPR Verordening (EU) 2021/1060, Art. 44	Extern	2029 - 2030	€ 100 000	BA	KPI, RVO data
6.	Final performance report	Retrospectieve, terugkijkend op het gehele fonds en vooruitkijkend naar nieuw fonds	Procesevaluatie, Evaluatie van effectiviteit en efficiëntie	Art. 16 2021/1060 (EU) – Deadline Art. 44 Lid 2 2021/1060 (EU)	Extern	2029 - 2031	€ 100 000	BA	De BA zal een evaluatie late uitvoeren om de uitvoering van het algehele fonds in kaart te brengen. Dit zal wederom als baseline dienen voor het volgende fonds.

7.	Ad-hoc evaluatie	Indien noodzakelijk is er ruimte voor ad-hoc evaluatie	Effectiviteit Relevantie Efficiëntie Samenhang EU Meerwaarde	Nee	Intern en extern	2024-2029	Indien nodig zijn er middelen beschikbaar	BA	Mochten er specifieke zaken zijn die onverwachts geëvalueerd moeten worden, dan zijn er middelen beschikbaar om dit uit te voeren.
----	-------------------------	--	---	-----	------------------	-----------	---	----	--

3. Technische Aspecten van de Evaluaties

In dit deel van het evaluatieplan wordt dieper ingegaan op de belangrijkste technische aspecten van de geplande evaluaties. In deze beschrijving wordt duidelijk aan welke Europese en nationale eisen de geplande evaluaties moeten voldoen. Door een beschrijving van deze eisen en richtlijnen te geven wordt de coherentie in de geplande evaluatie activiteiten behouden.

Evaluatietype, onderwerp en planning

In navolging van de richtlijnen van het *EMFAF Working Paper Evaluation Plan*, opgesteld door FAMENET, wordt de Nederlandse invulling van het EMFAF, tijdens en na de uitvoeringsperiode gemonitord en geëvalueerd.

Dit evaluatieplan is de eerste stap in de leer- en verantwoordingscyclus die verder bestaat uit een op kritische prestatie-indicatoren gericht monitoringsschema, jaarlijkse verantwoordingsrapportages een (voortdurende) leercyclus en een afsluitende ex-post/impact evaluatie. De verschillende monitorings- en rapportageactiviteiten moeten als bron dienen om lering uit te trekken en bij te dragen aan de ex-post evaluatie.

Naast de door Nederland zelf ondernomen evaluatie-activiteiten zal er op Europees niveau ook nog een algemene *mid-term evaluation* en een terugkijkende *retrospective evaluation* uitgevoerd worden. Ten slotte kunnen er ook informatie en inzichten gehaald worden uit de evaluatie die reeds gepland zijn in de Strategische Evaluatie Agenda (SEA) van LNV. Hierin worden de evaluaties geagendeerd die gericht zijn op nationale en Europese maatregelen. De evaluaties die genoemd zijn in de SEA kunnen interessante inzichten bieden in relatie tot het Europese instrumentarium.

Er is gekozen om de evaluaties zowel intern als extern uit te laten voeren. Jaarlijkse evaluaties zullen intern uitgevoerd worden, gebaseerd op de technische data vanuit de II, SFC, en het communicatie team. Daarnaast zullen de baseline study, mid-term evaluatie, impact evaluatie en eindevaluatie door een extern bureau uitgevoerd worden. De opgedane kennis en informatie uit het fonds kunnen hierdoor meegenomen worden door de jaren heen. Centraal in dit onderzoek worden de volgende twee regelingen uitgezet:

- Innovatieregeling aquacultuur;
- Investeringsregeling schone motoren.

Er is gekozen voor deze twee regelingen, omdat deze vroeg in de fondsperiode gecreëerd en opengesteld zijn. Dit maakt ze uitstekende kandidaten om de gehele fondsperiode te monitoren en te evalueren. De specifieke doelgroepen kunnen relatief eenvoudig gevolgd worden, betrokken worden en meegenomen worden in de evaluaties van de externe bureaus.

Evaluatievragen

In dit evaluatieplan zijn reeds enkele voorstellen te vinden van evaluatievragen die besproken zouden kunnen worden met consultants van externe evaluatiebureaus. Een van de hoofdfactoren voor het afwegen van de vragen zijn de prioriteiten van het programma die op dat moment geïmplementeerd worden. De vragen hieronder zijn voorstellen om mee te nemen binnen de geplande evaluaties. Gekozen is om deze vragen niet te ver in te kaderen binnen het evaluatieplan, om ruimte te bieden binnen de evaluatie om dit vrij in te kunnen steken.

Mogelijke hoofdvraag: Draagt het EMFAF bij aan innovatie in de visserijsector in Nederland zoals vastgesteld in de prioriteiten van het programma?

Doeltreffendheid

- In hoeverre zijn de gestelde doelen behaald, uitgesplitst naar doelgroep? Waarom wel/niet?
- Hoe hebben de begunstigden en daarnaast de rest van de sector de verplichte processen (zoals de vereisten voor aanvragen, communicatieverplichting, inrichting van het fonds door LNV/RVO) ervaren?
- Wat is het beschikkingsbedrag (totaal per aanvrager en gemiddeld per deelnemer per aanvrager?)
- Hoe is de uitvoering verlopen? Was er sprake van implementatieproblemen? Zo ja, hoe is hiermee omgegaan en wat is het resultaat?
- In hoeverre zijn de gestelde Prioriteiten en Specifieke doelstellingen uit het programma behaald, uitgesplitst naar doelgroep? Waarom wel/niet?
- Wat is de toegevoegde waarde van EMFAF-middelen? Beschrijf wat er is gebeurd dankzij het EMFAF (en wat zou anders niet zijn gebeurd?)
- Zijn er onbedoelde neveneffecten opgetreden? Waren die positief of negatief?

Doelmatigheid

- Was het gebruikte beleidsinstrument (het geven van subsidies) geschikt voor het bijdragen aan het behalen van de Prioriteiten en Specifieke doelstellingen? Op welke manier heeft EMFAF een bijdrage aan de doelen van het GVB kunnen leveren?

Relevantie

- Heeft de regeling begunstigden daadwerkelijk geholpen en zo ja, hoe?
- Casestudies: Wat is de aard van de innovaties, wat voor innovaties zijn er geweest?
- In hoeverre worden de gedane aanbevelingen van het Monitoringscomité meegenomen in het vervolg van het programma? Is er sprake van een goede leer- en ontwikkelcyclus?
- In hoeverre worden er gedane aanbevelingen door de Europese Commissie meegenomen in het vervolg van het programma? Is er sprake van een goede leer- en ontwikkelcyclus?

Om de verschillende evaluatie- en monitoringsactiviteiten overzichtelijk naast elkaar te plaatsen volgt hieronder een tabel waarin per evaluatie uiteengezet wordt wat het doel, type, niveau van verplichting, vorm, planning en verantwoordelijke/beheerder per activiteit is. De budgetten worden op een later moment toegevoegd aan de activiteiten.

4. De jaarlijkse prestatiebeoordeling van het programma

Zoals reeds aangegeven in hoofdstuk twee, zal er een jaarlijkse prestatiebeoordeling plaatsvinden door de Europese Commissie. Om hierbij te helpen, hebben wij een jaarlijkse evaluatie ingepland die minstens een maand vóór de beoordeling gedeeld zal worden met betrokken partijen en de Commissie. Hierdoor is het mogelijk om de Commissie een concreet en scherp beeld te geven van de stand van zaken van het afgelopen jaar. Hierbij worden aspecten zoals financiën meegenomen door middel van een overzicht van onder anderen projecten, betalingen en declaraties. Daarnaast zal er ook speciaal een hoofdstuk gewijd zijn aan communicatie vanuit de overheid naar de begunstigden, de sector en de burgers. Al met al, zal dit document van meerwaarde zijn voor de jaarlijkse beoordelingen en kan het als naslagwerk gebruikt worden door het ministerie en de Commissie. Deze jaarverslagen kunnen vervolgens dienen als een basis voor de mid-term evaluatie en de final performance review. Na de fondsperiode zullen er ook nog een impactevaluatie en een final performance report uitgevoerd worden door de BA om het fonds af te sluiten en eindconclusies te kunnen trekken die meegenomen kunnen worden naar het volgende fonds.

Evaluatiedata

Zoals Artikel 41(3) van de CPR Verordening voorschrijft, zal de Commissie een maand vóór de beoordeling een samenvatting ontvangen over de uitvoering van het fonds met de meest recent beschikbare data. De data, zoals beschreven in de CPR Verordening, zullen gedeeltelijk uit Infosys komen dat door de II samengesteld zal worden. Vanuit de EMFAF Verordening, Artikel 46(3), zal er twee maal per jaar een update geleverd moeten worden over het fonds. Wij doen dit vier maal per jaar. Daarnaast dient Nederland vijf maal per jaar de zaken, vernoemd in Artikel 42 van de CPR verordening. Uit deze data zal de BA conclusies kunnen trekken en een indicatie kunnen geven voor de resultaten van het komende jaar.

In 2024 en 2031 zullen de mid-term evaluatie (2024) en de final performance review (2031) uitgevoerd worden. Deze evaluaties zullen door externe evaluatiebureaus ingediend worden bij het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Het evaluatieplan biedt ook ruimte voor evaluaties die nog niet in dit evaluatieplan besproken zijn, om onderwerpen te evalueren waarvoor interesse bestaat binnen het huidige en een toekomstig fonds voor visserij. Zo worden evaluaties ingezet op een manier die bijdragen aan dat wat wenselijk is voor het huidige en een toekomstig fonds. Al met al zullen de evaluaties, die vanaf 2024 uitgevoerd zullen worden tot en met het einde van het fonds, een volledig beeld schetsen van de voortgang van EMFAF-programma in Nederland voor de Europese Commissie en het bredere publiek.

De resultaten van alle evaluaties zullen gepubliceerd worden op de, in de CPR Artikel 49, lid 1, bedoelde website. Daarnaast zullen de evaluaties ook gedeeld worden met de Commissie en de Tweede Kamer.

Toepassen conclusies eindevaluatie

Dit hoofdstuk definieert hoe de informatiestrategie toegepast zal worden in het delen van de getrokken informatie en conclusies tussen alle actoren betrokken bij het uitvoeren van de evaluaties. Het doel van elke evaluatie die uitgevoerd wordt is het trekken van conclusies en aanbevelingen voor het verder verloop van het fonds en toekomstige fondsen. De BA en II zullen reflecteren op de resultaten van de evaluaties gedurende en ten einde van het fonds. Ook zorgt de BA ervoor dat de resultaten van al deze evaluaties beschikbaar gesteld worden voor geïnteresseerde partijen zodat zij gebruik kunnen maken van de gegevens en conclusies uit de evaluaties. Zo kunnen de aanbevelingen en verbeteringen ook meegenomen worden naar het volgende fonds.